

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

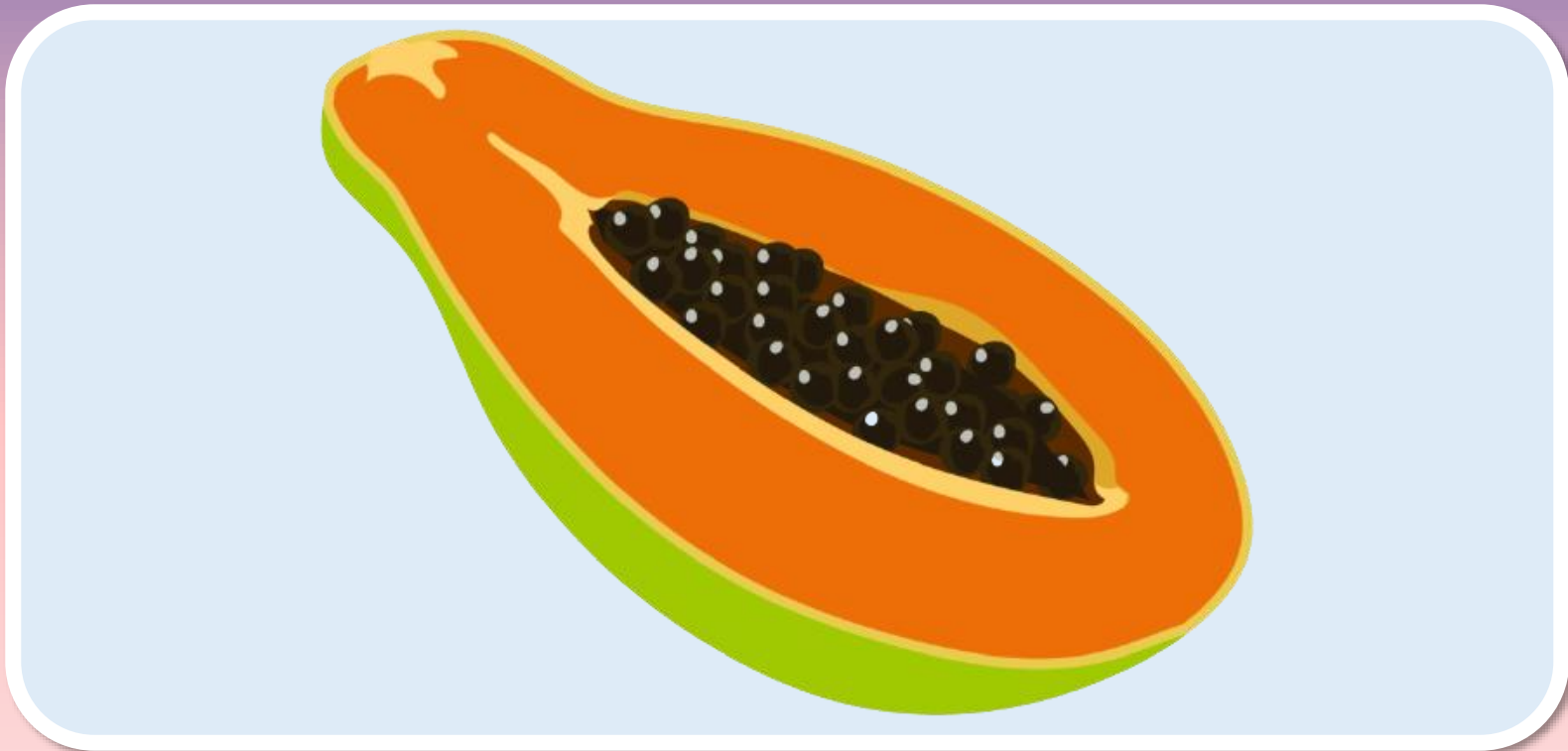
ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด



ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น





มะละกอ

บักหุ้ง

บะก้วยเต็ด

ลอกกอ



ฝรั่ง

บักสีดา

บะแก้ว

ชมพู



ลับประด

บะขะนัด

บักนัด

หย่านัด



ขนุน

หมีขนุน

บักมี้

หนูน



ฟักทอง

บักอี

บะนำแก้ว

น้ำเต้า

ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น



จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้
๒. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้
๓. บอกความสำคัญของภาษาถิ่นได้



ขี้ต้ว

ขี้จู้

ขี้ฮก

โกหก



สังเกตคำแนะนำประโยค



ข่อยเว้าจ้งซีเต๋อ



เป็นผู้นำเมืองเจ้า



ฉันพูดภาษาไทย



คำถามชวนคิด



ถ้าผู้คนที่ต่างถิ่นมาเจอกัน สื่อสารกันด้วยภาษา
ของตนเองจะเกิดอะไรขึ้น และเพื่อให้เข้าใจ
ตรงกันควรใช้ภาษาแบบใด

ความหมายและลักษณะของ ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น



ภาษาไทยมาตรฐาน

หมายถึง ภาษาไทยซึ่งเป็นที่ยอมรับ
ให้ใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร
ทางราชการ และในการศึกษาทั่วประเทศ



ลักษณะของภาษาไทยมาตรฐาน

๑. ใช้เป็นภาษาราชการ ใช้ในโอกาสที่เป็นทางการต่าง ๆ
๒. ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน
๓. เป็นภาษาที่สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ใช้
๔. มีความแตกต่างไปจากภาษาพูด



ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทย

ที่ใช้สื่อสารกันในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตาม
ท้องถิ่น และแตกต่างกันไปจากภาษามาตรฐานหรือภาษาที่
คนส่วนใหญ่ของประเทศใช้



ลักษณะภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นมีความเฉพาะ คือ ทั้งถ้อยคำและสำเนียง
แสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่และวิถีชีวิต
ของผู้คนในท้องถิ่นของแต่ละภาคของประเทศไทย



ลักษณะภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่สำคัญในสังคมไทย เป็นภาษาที่บันทึกเรื่องราว ประสบการณ์ และ วัฒนธรรมทุกแขนงของท้องถิ่น เราจึงควรรักษา ภาษาถิ่นทุกถิ่นไว้ใช้ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นสมบัติมรดก ของชาติต่อไป



ความแตกต่างของ
ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น



ภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน
มีลักษณะที่แตกต่างกัน ๒ ประการ ดังนี้



๑. ความแตกต่างด้านระบบเสียง

ภาษาถิ่นต่าง ๆ มีหน่วยเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่ไม่เท่ากับหน่วยเสียงของภาษาไทยมาตรฐาน



๑. ความแตกต่างด้านระบบเสียง

เช่น ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นใต้
บางจังหวัด ไม่มีหน่วยเสียง **ร** การออกเสียงคำที่มีตัว **ร**
เป็นพยัญชนะต้น จึงออกเสียงเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะ
ตัวอื่น



คำ

การออกเสียง

ภาษาถิ่นกลาง

ภาษาถิ่นเหนือ
และภาษาถิ่นอีสาน

ภาษาถิ่นใต้

รัก

รัก

ฮัก

หลัก

ร่ม (ที่ร่ม)

ร่ม

ฮ่อม

หล่อม

แรง

แรง

แฮง

แลง

๒. ความแตกต่างด้านการใช้คำ

๒.๑ ความหมายเดียวกันแต่ใช้คนละคำ

๒.๒ คำเดียวกัน อาจใช้ความหมายต่างกัน



ความหมายเดียวกัน
แต่ใช้คนละคำ



คำ

การออกเสียง

ภาษาถิ่นกลาง

ภาษาถิ่นเหนือ

ภาษาถิ่นอีสาน

ภาษาถิ่นใต้

วัง

วัง

ล่น

แล่น
(แล่น)

ແຫ່ລ່ນ
(ແລ່ນ)

เสื่อ

เสื่อ

ສາດ

ສາດ

ສ້າດ
(ສາด)

เข็มขัด

เข็มขัด

ສາຍຂ້າງ
(ສາຍຂั้ง)

เข็มขัด

ສາຍรัด
ສາຍเอว

คำเดียวกัน

อาจใช้ความหมายต่างกัน



น้ำผึ้ง

ภาษาถิ่นกลาง หมายถึง น้ำหวานที่ได้จากตัวผึ้ง

ภาษาถิ่นใต้ (สงขลา) หมายถึง น้ำตาล



เอ็นดู

ภาษาถิ่นกลาง หมายถึง มีใจ รักใคร่ ปราณี มักใช้กับเด็ก
ภาษาเหนือและภาษาถิ่นใต้ หมายถึง
สงสาร และใช้กับคนแก่ได้



ภาษาถิ่นของไทย

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคเหนือ

ภาคใต้



เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

โกธร

รับประทาน

ดู

ภาษาเหนือ

เกียด

กิน

ผ่อ

ภาษาอีสาน

ฮูน

กิน

เบ็ง

ภาษาใต้

หวีบ

กิน

แล

เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

เที่ยว

สวัสดิ์

กลับบ้าน

ภาษาเหนือ

แ่อ่ว

สวัสดิ์เจ้า

ปึกบ้าน

ภาษาอีสาน

เถียว

สวัสดิ์

เมือบ้าน

ภาษาใต้

เถียว

หวัดดี

หลบบ้าน

เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

อร่อยมาก

กลางวัน

กลางคืน

ภาษาเหนือ

ล่ำแต่้ ๆ

แม่วัน

แม่คืน

ภาษาอีสาน

แซบอีหลี

กางเว็น

กางคืน

ภาษาใต้

ทรอยจั่งหู้

กลางวัน

กลางคืน

เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

เช้า

พ่อ

แม่

ภาษาเหนือ

เจ้า

ป้อ

แม่

ภาษาอีสาน

เส้า

อีพ่อ

อีแม่

ภาษาใต้

เช้า

พ่อ

แม่

เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

ยาย

ตา

ฟัน

ภาษาเหนือ

แม่ฮ้อย

ป้อฮ้อย

เขี้ยว

ภาษาอีสาน

แม่ใหญ่

พ่อใหญ่

แขว่

ภาษาใต้

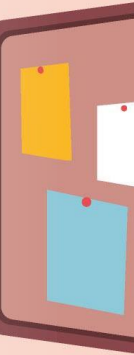
ยาย

ตา

ฟัน

ฝึกคิดวิเคราะห์ற்பးโยค

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้
แล้วบอกว่าเป็นภาษาถิ่นใด พร้อมทั้งบอก
ความหมายของภาษาถิ่นนั้น

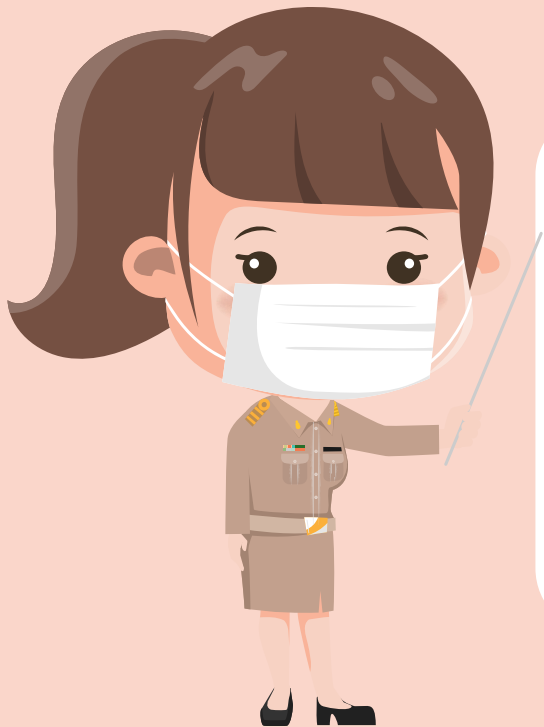


ข้อยบู้ว่าเขาเฮ็ดอืหยัง ข้อยเว้าซื่อ ๆ บ่ได้ขี้ตัว

ภาษาถิ่น.....อีสาน.....

ความหมาย.....ฉันไม่รู้ว่าเขาทำอะไร.....

.....พูดจริง ๆ ไม่ได้โกหก.....



แม่เหลืองว่า ลูกบ่าวเหออย่าขี่คร้าน เตี้ยวสอบตก

ภาษาถิ่น.....**ใต้**.....

ความหมาย.....**แม่พูดว่าลูกชายอย่าเกียดคร้านนัก**
.....เตี้ยวจะสอบตก.....



เจ้าจะพาหมู่เฮาไปแอ่วเมืองเหนือกันเน้อเจ้า

ภาษาถิ่น.....**เหนื่อ**.....

ความหมาย.....**ดิฉันจะพาพวกเราไปเที่ยวเหนื่อ**.....

กันนะคะ.....



กิจกรรมพัฒนาทักษะ

นักเรียนทำใบงานที่ ๒

เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

โดยใช้ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น



กิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๒
๒. - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๒



กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา



ใบงานที่ ๒

เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น



ใบงานที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษาพัฒนาชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ทอ๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างให้ตรงกับภาษาถิ่น

เบิ่ง	จ้าง	เรื่อน	หลาด	โคมไฟ	
เว้า	มะละกอ	อู้คำเมือง	แหลง	บักหุ่ง	หรอย

ภาษาไทยถิ่นเหนือ

.....
.....
.....

ภาษาไทยถิ่นอีสาน

.....
.....
.....

ภาษาไทยถิ่นใต้

.....
.....
.....

ภาษาไทยมาตรฐาน

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น



ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น โดยการเติมคำลงในช่องว่างทั้ง ๕ ช่อง ให้ความหมายสัมพันธ์กัน

ข้อ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					



ใบงานที่ ๒

เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น



เบิ่ง	จ้าง	เรื่อน	หลาด	โคมไฟ	
เว้า	มะละกอ	อู้คำเมือง	แหลง	บักหุ่ง	ทรอย

ภาษาไทยถิ่นเหนือ

.....
.....
.....

ภาษาไทยถิ่นอีสาน

.....
.....
.....

ภาษาไทยถิ่นใต้

.....
.....
.....

ภาษาไทยมาตรฐาน

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น โดยการเติมคำลงในช่องว่างทั้ง ๕ ช่อง
ให้มีความหมายสัมพันธ์กัน

ข้อ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					



ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาไทยซึ่งเป็นที่ยอมรับให้ใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารทางราชการและในการศึกษาทั่วประเทศ

อันที่จริงภาษาไทยกรุงเทพฯ ก็นับเป็นอีกภาษาไทยถิ่นหนึ่งในภาคกลาง แต่เนื่องจากกรุงเทพฯ มีฐานะเป็นเมืองหลวง ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ จึงถูกกำหนดให้เป็นภาษาไทยมาตรฐาน และใช้เป็นภาษากลางสำหรับการติดต่อราชการ เป็นสื่อในการศึกษาและเป็นภาษาที่สอนให้แก่ผู้ที่เรียนภาษาไทย

ลักษณะของภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาทางการ ใช้ในการสื่อสารและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป มีลักษณะดังนี้

๑. ใช้เป็นภาษาราชการ ใช้ในโอกาสที่เป็นทางการต่าง ๆ
๒. ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน
๓. เป็นภาษาที่สื่อสารมวลชนต่างๆใช้ เช่น การอ่านข่าว การเขียนรายงาน ความรู้
๔. มีความแตกต่างไปจากภาษาพูด

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้สื่อสารกันในห้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทย และมีความแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น เป็นภาษาที่ใช้พูดจากันในห้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้ที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ แตกต่างไปจากมาตรฐานหรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของประเทศใช้

ลักษณะของภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นมีความเฉพาะ คือ ทั้งถ้อยคำและสำเนียง แสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของผู้คนในห้องถิ่นของแต่ละภาคของประเทศไทย ซึ่งบางที่จะเรียกว่า ภาษาท้องถิ่น เช่น ภาษาถิ่นใต้ ก็มีภาษาสงขลา ภาษานคร ฯลฯ

ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่สำคัญในสังคมไทย เป็นภาษาที่บันทึกเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมทุกแขนงของท้องถิ่น เราจึงควรรักษาภาษาถิ่นทุกถิ่นไว้ใช้ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นสมบัติมรดกของชาติต่อไป ซึ่งภาษาถิ่นจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาทำทางมากกว่าภาษาเขียน

ภาษาถิ่นของไทยจะแบ่งตาม ภูมิศาสตร์หรือท้องถิ่นที่ผู้พูดภาษา นั้นอาศัยอยู่ในภาค ต่าง ๆ แบ่งได้เป็น ๔ ถิ่นใหญ่ ๆ คือ ภาษาถิ่นกลาง ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นใต้

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ตารางเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับคำภาษาถิ่น

ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
ฉัน	เฮา / ข้าเจ้า	ข่อย	ฉาน	ฉัน
คิดถึง	กึดฮอด	คึดฮอด	ข้องใจ	คิดถึง
เธอ	ตัว	เจ้า	เธอ	เธอ
มาก	จ้านัก	หลาย	หมาก	มาก
รัก	ฮัก	ฮัก	หรััก	รัก
เพื่อน	เป็อน	บักเสี้ยว	เพื่อน	เพื่อน
เดิน	เตี้ยว	ย่าง	เดิน	เดิน
ตลาด	กาด	ลาด	หลาด	ตลาด

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ดู	ผ่อ	เบ็ง	แล	ดู
สนุกมาก	ม่วนขนาด	ม่วนหลาย	หนุกจ้ง	สนุกมาก
โกหก	ซี้จู้	ซี้ต้ว	ซี้ฮก	โกหก
กลับ	ปี้ก	กั๊บ	กั๊บ	กลับ
เชิญ	เจิน	เจิน	เชิญ	เชิญ
เด็ก	ละอ่อน	เด็กน้อย	เด็ก	เด็ก
พูด	อู้	เว้า	ແหลง	พูด
มะละกอ	บะก้วยเต็ด	บักหุ่ง	ลอกอ	มะละกอ
ข้าง	จ้าง	ช่าง	ฉ่าง	ข้าง
สับปะรด	บะชะนัต	บักนัต	หย่านัต	สับปะรด
อร่อย	ลำ	แซ่บ	หรอย	อร่อย
ทำงาน	เยี๊ยะงาน	เฮ็ดเวี๊ยะต	ทำงาน	ทำงาน

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ประโยชน์ของการศึกษาภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นมีประโยชน์สำหรับเยาวชนที่เป็นคนในท้องถิ่นอย่างยิ่ง ความรู้ภาษาไทยถิ่นจะช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถสืบทอดและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาแต่โบราณให้คงอยู่อย่างเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนี้การศึกษาภาษาไทยถิ่นยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจทั่วไป เช่น

- ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและสะดวกขึ้น
- ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
- ทำให้เข้าใจความหมายของคำโบราณบางคำที่อยู่ในวรรณกรรมท้องถิ่น
- ทำให้สามารถรับรู้และเข้าใจบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีอีกด้วย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ระดับของภาษา



สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ระดับของภาษา
๒. ใบงานที่ ๓ เรื่อง ระดับของภาษา

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

